

Surten a la llum segles després restes del castell d'època templera d'Ascó

L'excavació municipal al voltant de la torre descobreix restes molt destacades de la fortalesa templera

A. CARALT

Un equip d'arqueòlegs ha descobert el passat templer del castell d'Ascó, segles després de la seva pràctica destrucció, durant la Guerra dels Segadors (1640). La intervenció, en marxa, culminarà en un mes amb l'objectiu de delimitar, per primer cop, la planta del castell templer i la seva distribució interior. La històrica troballa s'integra en el projecte municipal de recuperació del principal element patrimonial del municipi per a rehabilitar-lo i convertir-lo en actiu turístic.

L'estampa tradicional de la fortalesa, situada sobre un turó que domina el nucli urbà i el riu Ebre, era el d'una estructura pràcticament derruïda dominada per dos elements. En primer lloc, una torre central, probablement d'època àrab i situada a la cota més elevada del turó, i uns metres més avall, un pany de la muralla de la fortalesa, d'època posterior.

Els treballs arqueològics es van iniciar el mes de març a càrrec d'un equip de nou persones que hi treballen diàriament. Des dels treballs, s'ha delimitat amb precisió la torre central, s'ha retirat la runa acumulada als seus peus, s'ha apuntalat l'estructura per evitar qualsevol despenjament i s'ha començat a excavar al voltant del turó principal.

Es aquí on han aparegut elements del castell templer d'Ascó que fins ara romanien sota terra, després de segles durant els quals la runa i la sedimentació s'hi havien anat acumulant. En concret, es tracta d'edificacions concèntriques al voltant de la torre del castell de fins a dos metres d'alçària. Aquestes edificacions, de les quals encara es conserven carreus de grans dimensions i alguns treballats amb guarniments, conformaven el cos principal del castell d'Ascó i inclouen una cisterna d'aigua i un cup de vi.

«Esperem delimitar totes les habitacions que hi havia al castell. En algun punt, l'estança pot estar arrasada però en altres trobarem habitacions superiors al metre i, fins i tot, als dos metres

L'excavació arqueològica es concentra al voltant de la torre central, d'època musulmana. FOTO: JOAN REVILLAS

Una màquina excavadora treballa a l'interior de les restes descobertes del castell templer d'Ascó. FOTO: JOAN REVILLAS

Els tècnics esperen delimitar totes les estances de la fortalesa de l'Orde del Temple

na del pany de muralla i del pati d'armes o projectar la restauració parcial de la torre àrab.

Origen incert

El castell té un origen incert, tot i que diversos autors especulen amb la possibilitat que en època preromana existís un far que servia de guia per a la navegació fluvial. Entre els segles d'ocupació musulmana (segles VIII a XII), la fortalesa fou la residència del valí de Siurana, i els seus dominis s'estenien fins als peus de Montsant. Després de la reconquesta, el rei Ramon Berenguer IV va cedir el castell a l'Orde dels Templers, que la van ocupar fins a la seva extinció el 1308.

Com el de Miravet, el castell d'Ascó també va patir el setge, ordenat pel rei Jaume II, el qual l'any 1318 va donar-lo a l'Orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem. Aquest orde va tenir presència a Ascó fins al segle XIX, tot i que el castell va servir de fortalesa durant la Guerra dels Segadors (1640) i va patir una greu destrucció. Més endavant, a la Guerra de Successió i posteriorment amb les guerres carlines, el castell va ser desmantellat.

d'alçària», relatà ahir al *Diari* el director d'obra de les excavacions, Josep Maria Vila.

Un cop finalitzada aquesta primera intervenció, l'Ajuntament

d'Ascó programarà diverses visites a l'indret per promoure la històrica troballa. Posteriorment es plantejaran noves intervencions, per exemple actuar a la zo-